

“БЕКТЕМ”

И. Арабаев атындагы КМУнун
Илим, маданият, коммуникациялар жана
инновациялар саясаты проректору,
пед.и.д., профессор А.К. Чалданбаева

2023-жылы 11 декабры

Султанова Айнура Абайдиллаевнанын 10.02.01 – кыргыз тили адистиги боюнча кандидаттык экзаменинин кошумча программасы

Кошумча программанын мазмуну

Программанын мазмуну ономастиканын теориясын, тил илиминдеги ономастиканын, анын ичинде топонимиканын негизги түшүнүктөрүн, классификациясын, изилденишин, объекти жана предметин, ономастиканын өнүгүү, калыптануу этаптарын, ономастикалык изилдөөлөрдүн методдорун жана ыкмаларын камтыйт. Мындан тышкары энчилүү аттардын (онимдер), анын ичинде географиялык аттардын келип чыгышындагы номинациялык процесстер, географиялык аттардын трансформациясы, топонимдердин түрдүү белгилерине карай лингвистикалык классификациясы, топонимдик типтер жана моделдер, топоформанттар, топонимиядагы топонимдик фон жана спектр, ареалдар жана аймактар сыяктуу маселелерди камтыган суроолордун тизмесинен турат.

Ономастиканын башка бөлүмдөрү сыяктуу эле топонимикада энчилүү жана жалпы аттардын ортосундагы карым-катыш изилденет. Азыркы кыргыз топонимикасынын калыптануу тарыхын изилдөө аркылуу географиялык объектилердин аталыш өзгөчөлүктөрү талдоого алынат.

Сунушталган адабияттардын тизмеси:

1. Акматов Н. Ысык-Көл топонимиясы. -Каракол, 2009.
2. Васильева Н.В. Имя собственное в тексте. М. 2006.
3. Дмитриева Л.М. Онтологическое и ментальное бытие топонимической системы (на материале русской топонимии Алтая). Барнаул. 2002.
4. Жапаров Ш. Кыргызская антропонимика. – Бишкек: Илим, 1992. – 188 с.
5. Жапаров Ш. Адам аттары – эл байлыгы. —3, толукт. бас. – Б.: “Текник” ББ, 2009. - 343 б.
6. Мадиева Г.Б. Собственное имя в контексте познания. Алматы. 2004.
7. Беленькая В.Д. Топонимы в составе лексической системы языка. М., 1969.
8. Бондалетов В.Д. Русская ономастика. М., 1983.

9. Воробьева И.А. Русская топонимия Алтая. Томск, 1983.
10. Дмитриева Л.М. Русская топонимическая микросистема. К проблеме определения // Язык и культура Алтая. Барнаул, 2001.
11. Дмитриева Л.М. Русская топонимическая система: онтологическое и ментальное бытие // Известия УрГУ. Екатеринбург, 2001.
12. Дмитриева Л.М. Русская топонимия Кулунды: Дис. ... канд. филол. наук. Свердловск, 1988.
13. Имя нарицательное и собственное. М., 1978.
14. Климкова Л.А. Региональная ономастика. Горький, 1985.
15. Матвеев А.К. Методы топонимических исследований. – Свердловск, 1986.
16. Никонов В.А. Введение в топонимику. М., 1964.
17. Развитие методов топонимических исследований. М., 1970.
18. Реформатский А.А. Семиотика географической карты // Лингвистическая терминология и прикладная топономастика. М., 1964.
19. Реформатский А.А. Топономастика как лингвистический факт // Принципы топонимики. М., 1962.
20. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования. - М., 1997.
21. Суперанская А.В. Лингвистический аспект ономастических исследований // Вопросы ономастики. Самарканд, 1976.
22. Суперанская А.В. Общая теория имени собственного. М., 1973.
23. Теория и методика ономастических исследований. М., 1986.
24. Шамшиева М. Лейлек топонимиясы: канд. дисс. авторефераты. -Б., 2008.

Кандидаттык экзамендин кошумча программасынын суроолору:

1. Ономастика, жалпы жана жеке, синхрондук жана диахрондук.
2. Энчилүү аттар (оним), колдонулуш өзгөчөлүгү.
3. Топонимика илим катары.
4. Топонимиканын кыскача тарыхы.
5. Географиялык аттардын келип чыгышы, номинация процесси.
6. Географиялык аттардын трансформациясы.
7. Географиялык чөйрөнүн топонимдердин келип чыгышына тийгизген таасири.
8. Топонимдердин түрдүү белгилерине карай лингвистикалык классификациясы.
9. Географиялык аттардын тарыхый типологиясы.
10. Топонимдик типтер жана моделдер, топоформанттар.
11. Топонимиядагы топонимдик фон жана спектр, ареалдар жана аймактар (регион).
12. Топонимдик катмарлар жана стратиграфия.
13. Топонимдик ландшафт, аймактык топонимдик система.

14. Ономастикалык изилдөөлөрдүн методдору жана ыкмалары (сыпаттама, салыштырма, ареалдык, картографиялык, стратиграфиялык).
15. Кыргыз ономастикасынын кыскача тарыхы (Ш.Жапаров, Н.Джапаров, Н.Казиев, М.Шамшиева, Л.Сыдыкова, Н.Акматов, Д.Исаев).
16. Ономастикалык талаа. Ономастикалык мейкиндик.
17. Кыргыз ономастикасынын өзгөчөлүгү.
18. Кыргыз тилиндеги ономастикалык сөздүктөр.
19. Географиялык карталарда топонимди берүүнүн негизги принциптери.
20. Топонимиядагы метафоралар жана символдор.

И. Арабаев атындагы КМУнун

Кыргыз тили жана аны окутуунун

технологиялары кафедрасынын башчысы,

филология илимдеринин кандидаты, доцент *С. К. Каратаева*

И. АРАБАЕВ атындагы Кыргыз мамлекеттик университети
КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им. И. АРАБАЕВ.

КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ

С. К. Каратаева